

ПОЛЬСЬКІ ДІЯЧІ ЗАКЛИКАЛИ ПОЛІТИКІВ ДО РОЗСУДЛИВОСТІ

Відомі польські громадські діячі, журналісти, митці і колишні представники демократичної опозиції виступили зі спільним (*Apel ws. Ukrainy. «Polityków ze wszystkich politycznych obozów wzywamy do opramiętanania»*) щодо українсько-польських відносин на тлі дискусій, викликаних присвоєнням одному з підрозділів ЗСУ почесної назви «Героїв УПА».

Автори звернення закликали представників усіх політичних сил проявляти стриманість, відповідально ставитися до історичної пам'яті та не допускати загострення у відносинах між двома країнами.

Солдати Окремого центру спеціальних операцій «Північ» Збройних сил України щодня проливають кров і гинуть героїчною смертю на українсько-російському фронті. І вони й надалі гинуть у цій боротьбі. Це не залежить від того, що про надане їм почесне найменування «Героїв УПА» скаже будь-хто з представників польської влади і як це вплине на вимірюване соціологічними опитуваннями ставлення поляків до українців.

Так само президент Володимир Зеленський залишиться непохитним лідером країни, яка веде героїчну, криваву оборонну війну, результат якої визначить майбутнє нашого континенту, а не лише майбутнє України. Цих фактів не змінить ні те, чи збереже він польський орден Білого Орла, чи буде покараний його позбавленням за образи почуттів і пам'яті поляків. Не змінить їх жодна палка промова, виголошена у Варшаві, жодна стаття, написана у польській пресі, і жоден опитування перед польськими виборами. Немає потреби пояснювати – а може, деяким все-таки треба? – наскільки велике значення мають ці факти.

Українці та поляки мають за плечима багатовікову історію взаємних кривд. Величезних і досі не опрацьованих. Неосмислених і таких, які неможливо остаточно залагодити. Ми не воскресимо вбитих, не маємо наміру переглядати кордони, зі попелу не повстануть спалені костели та церкви. Обидва наші народи охоче міфологізують власну історію, виановують своїх героїв, забуваючи або витісняючи з пам'яті зло, яке вони чинили. Нас не дивує українська пам'ять про «героїв УПА» та забуття злочинів, які вони скоїли проти наших предків. Поляки охоче забувають про власні злочини – скоєні також проти українців.

З соромом спостерігаємо за публічними заявами представників польської політичної еліти, які наріка-

ють на «фатальну помилку Зеленського». І повчають українців про «справжню історію», кричать про образ польської пам'яті, розпалюють антиукраїнські фобії, що прокинулися з летаргічного сну. Ми намагаємося не вибирати з власної історії лише славі сторінки, пам'ятаємо також про ті темні і виносимо з них уроки, дуже актуальні саме сьогодні, коли примітивний націоналізм набирає сили в нашій батьківщині.

Із ніяковістю та соромом дивимося на обличчя людей, які за потоком псевдопатріотичних гасел виановують польських націоналістів із фашизоїдними поглядами та героїзують злочини «проклятих солдатів». На марші відвертих фашистів найгіршого ґибу, що відбуваються в Польщі без перешкод і без слів засудження з боку тих самих польських лідерів, які сьогодні не шкодують засудження українців, що гинуть на фронті жорстокої війни.

«Ми – Польща та Україна – маємо дійти згоди, щоб протистояти Росії. Посилання на історію польсько-українських суперечок у минулому не є аргументом для сучасного реалістичного політика», – писав понад століття тому український отаман

Семен Петлюра напередодні війни, яку в Польщі ми пам'ятаємо як польсько-більшовицьку. Ми забуваємо про Україну, її участь та її державність. Як про неї забули в Ризькому мирі, який відроджена Польща уклала з більшовицькою Росією.

«Я дуже прошу вибачення, панове, так не мало бути», – сказав тоді Юзеф Пілсудський, вже знаючи, що тодішня польська політика вирішила покинути українців, які воювали. Якщо ми сьогодні сподіваємося не повторювати цих гірких слів, то не тому, що сьогодні ніхто в Польщі не хоче віддавати Україну на поталу загарбникам, а скоріше тому, що цього разу Україна переможе.

Закликаємо політиків усіх політичних таборів до розсудливості. І до історичної пам'яті. Бо завжди варто пам'ятати, де є пристойність, де є державний інтерес, а де – мудрість і майбутнє, не затьмарене привидами сфальсифікованої історії.

Автори звернення: Збігнєв Буюк, Владислав Фрасинюк, Павел Каспшак, Цезарій Лазаревич, Пйотр Немчик, Анджеј Северин та Киши-тоф Скіба.

4 червня, 2026

14 серпня 2017 – 18.00 год.

Відзначення дня української гордості

Українська громада у Варшаві та Посол України у Польщі склали квіти на могилах воїнів Армії УНР, тому що пам'ять про них – це пам'ять про український внесок у вільну Європу. Міністр оборони України Степан Полторак і міністр національної оборони Польщі Антоні Мацеревиц уперше в новітній історії двох країн спільно вшанували пам'ять офіцерів та козаків Армії УНР.

